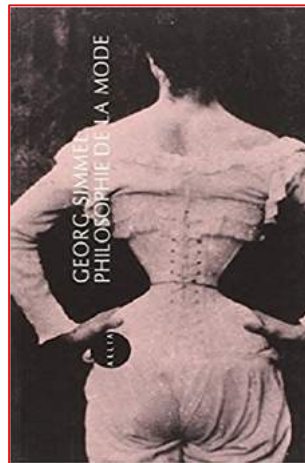
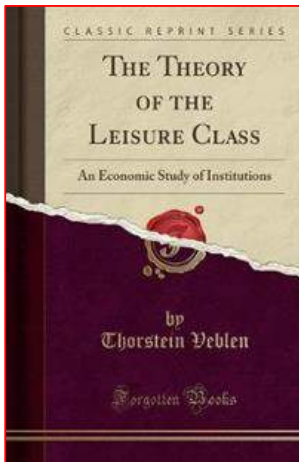

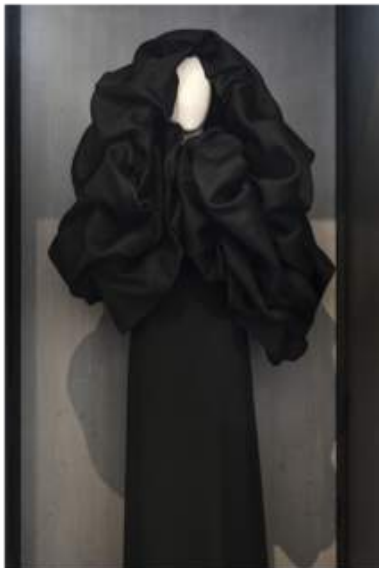
Modets uppkomst och nedgång

- **Thorstein Veblen**, amerikansk national-ekonom och sociolog, 1857 till 1929. Skrev bl. a. om lyxkonsumtion. Konsumenten tror/förväntar sig att en dyrare vara också är bättre.
- **Georg Simmel**, tysk filosof, 1858 till 1918. Skrev om pengar, mode, religion, och storstaden. De lägre klasserna efterapar de högre. Då vill de högre inte ha det som blivit populärt, och hittar på något nytt.

Marianne Levin

3

Loi n° 52-300 du 12 mars 1952 réprimant la contrefaçon des créations des industries saisonnières de l'habillement et de la parure

Cristóbal Balenciaga

4

BGH den 14 december 1954 | ZR 65/53 Mantelmodelle

1. Ritningar, mönster och mönster, liksom modellerna från dessa modeller, kan skyddas enligt upphovsrätt, om de är skapelser av individuellt karaktär med en konstnärlig design.

Till modellskisser som saknar konstnärlighet finns ingen upphovsrätt, § 1 (1) nr 3 LitUrhG.

2. Om ett grossistföretag av mellanhänder beställer för serieproduktion enligt en modellskiss med vissa modeegenskaper, så strider det i allmänhet mot god sed under samma säsong. Detta gäller också om förutsättningarna för upphovsrätt inte är uppfyllda.

Göta Trädgådh

SOU 1956:25 s.79

Auktoritetskommitténs behöll inte den inskränkning i skyddet av konstindustrins och konsthantverkets produkter, som den gällande svenska konstverkslagen gjorde genom att undanta *beklädnadsartiklar och vävnader* för sådana artiklar.

Bakgrunden till inskränkningen var att delar av textil- och beklädnadsindustrierna ansåg sig vara hänvisade att följa modets växlingar i de ledande länderna...

Marianne Levin

6

N° 13

A FASHION THAT
DOES NOT REACH
THE STREETS
IS NOT A FASHION.

-COCO CHANEL-

WHO WALKS HERE.COM
Marianne Levin

7

How to identify an original
IKEA FRAKTA bag.

1) SHAKE IT If it rustles, it's the real deal. **2) MULTIFUNCTIONAL.** It can carry hockey gear, bricks and even water. **3) THROW IT IN THE DIRT.** A true FRAKTA is simply rinsed off with a garden hose when dirty. **4) PRICE TAG** Only \$0.99

BALENCIAGA 2017

9

Mål C-345/13 *Karen Millen Fashions Ltd*

1. Artikel 6 i rådets förordning (EG) nr 6/2002 om gemenskapsformgivning ska tolkas så, att för att en formgivning ska anses ha särprägel ska det helhetsintryck som denna formgivning ger en kunnig användare skilja sig från det helhetsintryck en sådan användare ges av en eller flera äldre formgivningar, bedömda separat, ...

2. Artikel 85.2 i förordning nr 6/2002 ska tolkas så, att för att en domstol ska anse en oregistrerad gemenskapsformgivning vara giltig behöver innehavaren enbart ange vad som utgör formgivningens särprägel, dvs. ange den eller de beståndsdelar som enligt gör den särpräglad; ingen bevisning krävs.

Marianne Levin

10

NJA 1994 s. 74 SMULTRON

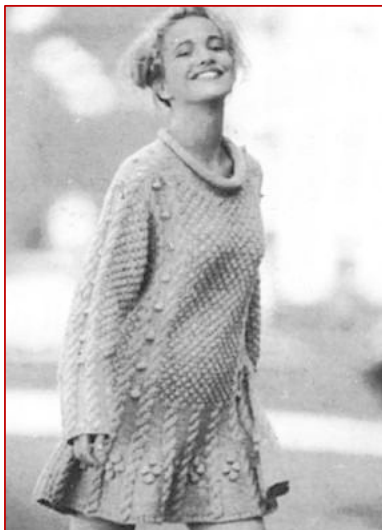

”Den som gör gällande att det föreligger ett intrång i upphovsrätten till ett verk har bevisbördan för att en efterbildning skett. En framträdande likhet med det skyddade verket kan emellertid i och för sig anses utgöra ett starkt stöd för att det senare tillkomna alstret just är en efterbildning. Den som påstås ha gjort intrång i den andres upphovsrätt måste då göra sannolikt att hans alster framtagits självständigt för att någon efterbildning inte skall anses föreligga.”

Marianne Levin

11

1995 s. 164 Stickad tunika

- Mönsterskyddslagen har ej kunnat ge tillfredsställande skydd åt produkter av brukskonst på sätt förutsattes... Det har Jallt tydligare framträtt ett behov av upphovsrättsligt skydd för modeprodukter.
- Det har funnits en påtaglig tveksamhet när det gällt att tillerkänna modevaror [skydd enligt URL] med deras mestadels korta livslängd och brist på uttryck för egentligt nyskapande. Sådana alster som enbart bygger på fackkunskap, god smak och enkla variationer av välkända modeiéer av mer rutinartad karaktär bör av lätt insedda skäl ej komma i fråga för upphovsrätt...
- Även från samhällssynpunkt finns starka skäl att söka hindra alltför långtgående efterbildningsverksamhet och i stället uppmuntra kompetenta och seriösa formgivarinsatser.

Marianne Levin

12

NJA 2009 s. 159 Mini Maglite den 9 april 2009

- Något som höjer sig över att vara banalt eller trivialt och inte utgör ett resultat av en rutinmässig arbetsinsats.
- Helhetsintrycket måste vara något mer än ett funktionellt objekt.
- Helhetsintrycket ska genom den konstnärliga utformningen ha erhållit en egen identitet genom en konsekvent formgivningsinsats.
- Det ska också framstå som sannolikt att en annan person i motsvarande situation skulle ha gett objektet en annan utformning.

Marianne Levin

13

Ett harmoniserat krav för U-vid upphovrätt

Den upphovsrätt som avses i direktiv 2001/29/EG m.m. gäller ett verk som är originellt på så sätt att det är "upphovsmannens egen intellektuella skapelse", dvs. hen har gjort egna kreativa val, se

- EUD den 16 juli 2009 i mål C-5/08 *Infopaq International*, pp. 33–37 och
- EUD den 1 December 2011 i mål C-145/10 *Painer* pp. 87, 94, 96 och 99.

Marianne Levin

14

Mål nr PMT 11062-16 PMÖD den 12 januari 2018

Nord West 420 Flybridge

Marianne Levin

Nord West 420 Flybridge är ett alster av brukskonst och North West Flybridge 430 gör intrång

Sammantaget bedömer Patent- och marknadsöverdomstolen att Nord West 420 Flybridge är en intellektuell skapelse i den meningen att B.M. vid skapandet har kunnat uttrycka sin kreativa kapacitet genom att göra fria och kreativa val. Det står också klart att B.M. också har gjort ett stort antal sådana val vid utformandet av båten. Patent- och marknadsöverdomstolen delar därför Patent- och marknadsdomstolens bedömning att Nord West 420 Flybridge är ett alster av brukskonst, dvs. ett verk i upphovsrättslig mening.

Marianne Levin

16

PMD den 2017-12-21 Mål nr PMT 1803-17

Tom Hope ./.
Ur & Penn

Marianne Levin

17

Sammanfattningsvis anser domstolen att TH-Armbandet med dess symmetri och minimalistiska design förmår, om ej med hög marginal, att särskilja sig från de andra armbanden. Enligt domstolens bedömning framstår armbandets design som ett verk som måste anses ha tillräcklig originalitet och individuell särprägel för att nå upp till kravet för verkshöjd.

Upphovsrättsintrång har skett: TH-Armbandets design består av välkända komponenter som genom Tomaj Sangchis skapande fått en särpräglad utformning. Armbandets design uppfyller visserligen kraven för upphovsrättsligt skydd men uttrycker inte någon hög grad av originalitet. Skyddsomfånget för en produkt av detta slag är begränsat, men ändå mer omfattande än ett rent avbildningsskydd (jfr NJA 2009 s. 159 (Mini Maglite))

Marianne Levin

18

Mål C-456/06 *Cassina*, jfr mål C-516/13 Knoll International

Begreppet spridning av originalet eller kopior av ett verk till allmänheten på annat sätt än genom försäljning förutsätter alltid exemplaröverlåtelse, jfr artikel 4.1 infosoc.

Att endast ge allmänheten tillfälle att använda exemplar av ett upphovsrättsligt skyddat verk eller att visa sådana exemplar för allmänheten utan att denna ens ges tillfälle att använda dem kan följaktligen inte utgöra sådan spridning.

Men en person som har ensamrätt till spridningen av ett skyddat verk kan invända mot utbudande till försäljning eller reklam som avser originalet eller en kopia av detta, även när det inte har visats att reklamen har lett till att en köpare i unionen har förvärvat det skyddade föremålet, i den mån reklamen lockar konsumenter till köp i den medlemsstat där verket har upphovsrätt.

19

Mål C-168/09 *Flos* Kumulation måste vara tillgänglig

Marianne Levin

20

Ny fråga om kumulation

- I mål C-168/09 *Flos* den 27 januari 2011 uttalade EUD att det ”måste” ges utrymme för kumulation mellan upphovsrätt och formgivningsskydd.
- En ny fråga är ställd från Portugal i mål C-683/17 *Cofemel*:

Does the interpretation by the CJEU of Article 2(a) of Directive 2001/29/EC preclude national legislation – in the present case, the provision in Article 2(1)(i) of the Portuguese Code on Copyright and Related Rights (CADR) – which confers copyright protection on works of applied art, industrial designs and works of design

1. ....which, in addition of the utilitarian purpose they serve, create their own visual and distinctive effect from an aesthetic point of view, their originality being the fundamental criterion which governs the grant of protection in the area of copyright?
2. ....if, in the light of particularly rigorous assessment of their artistic character, and taking account the dominant views in cultural and institutional circles, they qualify as an ‘artistic creation’ or ‘work of art’?

Marianne Levin

21

Tack!

Marianne Levin

22